

بررسی اهمیت اطلاعات مالی به منظور مدیریت درون سازمانی در شهرداری کلانشهرها

محمدرضا مقدم^{۱*}

سعاد رمضانی وانگاه^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۹/۱۵

چکیده

مدیریت کارآمد درون‌سازمانی در شهرداری‌های کلانشهرها نیازمند دسترسی به اطلاعات مالی دقیق، به‌روز و قابل اعتماد است. این مقاله به بررسی اهمیت اطلاعات مالی در فرآیندهای مدیریتی و تصمیم‌گیری‌های کلان در شهرداری‌ها می‌پردازد. اطلاعات مالی به عنوان یک ابزار کلیدی، نقش بسزایی در برنامه‌ریزی، کنترل و ارزیابی عملکرد مالی شهرداری‌ها ایفا می‌کند. برای افزایش کارایی و اثربخشی نیازمند صورتهای مالی حاوی اطلاعات درست و سودمند و به‌هنگام هست. با توجه به پیچیدگی‌های اقتصادی و اجتماعی کلانشهرها، استفاده از اطلاعات مالی به‌عنوان مبنایی برای تحلیل وضعیت مالی و شناسایی فرصت‌ها و تهدیدها ضروری است. این مقاله به بررسی انواع اطلاعات مالی مورد استفاده در شهرداری‌ها، از جمله بودجه، صورتهای مالی و گزارش‌های مالی و تأثیر آن‌ها بر بهبود فرآیندهای مدیریتی می‌پردازد. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که اطلاعات مالی نه تنها به مدیران در اتخاذ تصمیمات آگاهانه کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به افزایش شفافیت و پاسخگویی در شهرداری‌ها منجر شود. همچنین، این تحقیق به شناسایی چالش‌ها و موانع موجود در استفاده مؤثر از اطلاعات مالی در مدیریت درون‌سازمانی می‌پردازد و پیشنهاداتی برای بهبود این فرآیندها ارائه می‌دهد. در نهایت، این مقاله تأکید می‌کند که بهبود کیفیت اطلاعات مالی و استفاده بهینه از آن‌ها می‌تواند به تقویت مدیریت درون‌سازمانی و ارتقاء کارایی و اثربخشی شهرداری‌های کلانشهرها کمک کند. همچنین نتایج پژوهش نشان می‌دهد اهمیت این اطلاعات به دلایل زیر قابل توجه است: پشتیبانی از تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و کنترل، ارزیابی عملکرد، جذب سرمایه‌گذاران و تأمین مالی، شفافیت و پاسخگویی، مدیریت ریسک، تحلیل بازار و رقبا، پیش‌بینی و برنامه‌ریزی مالی و اطلاع‌رسانی به ذینفعان مؤثر می‌باشد.

واژگان کلیدی

اطلاعات مالی، تصمیم‌گیری، شهرداری‌ها، حسابداری.

^۱ دانشجوی دکتری حسابداری، شهرداری زاهدان. (m.moghadam701@gmail.com)

^۲ دانشجوی دکتری مدیریت مالی، شهرداری زاهدان. (Soadramezani@yahoo.com*)

۱. مقدمه

در دنیای امروز، مدیریت کارآمد و مؤثر در سازمان‌ها، به ویژه در نهادهای عمومی مانند شهرداری‌ها، به یکی از چالش‌های اساسی تبدیل شده است. شهرداری‌ها به عنوان نهادهای مسئول ارائه خدمات عمومی و توسعه زیرساخت‌ها، نیازمند اطلاعات دقیق و به‌روز برای اتخاذ تصمیمات استراتژیک و عملیاتی هستند. در این راستا، اطلاعات مالی به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع اطلاعاتی، نقش کلیدی در فرآیندهای مدیریتی ایفا می‌کند. [۲]

اطلاعات مالی، شامل داده‌های مربوط به درآمدها، هزینه‌ها، دارایی‌ها و بدهی‌های شهرداری‌ها، نه تنها بهیص منابع کمک می‌کند، بلکه به آن‌ها این امکان را می‌دهد که عملکرد سازمان را به طور دقیق ارزیابی کرده و نقاط قوت و ضعف آن را شناسایی کنند. با توجه به پیچیدگی‌های اقتصادی و اجتماعی کلانشهرها، استفاده بهینه از این اطلاعات می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات عمومی و افزایش رضایت شهروندان منجر شود. [۱]

علاوه بر این، در شرایطی که شهرداری‌ها با چالش‌های مالی و فشارهای ناشی از نوسانات اقتصادی مواجه هستند، اطلاعات مالی به عنوان ابزاری برای مدیریت ریسک و پیش‌بینی روندهای آتی به حساب می‌آید. این اطلاعات می‌توانند به مدیران کمک کنند تا تصمیمات بهتری در زمینه تخصیص منابع، توسعه پروژه‌ها و بهبود خدمات عمومی اتخاذ کنند. [۴] با توجه به اهمیت اطلاعات مالی در مدیریت درون‌سازمانی، این مقاله به بررسی جنبه‌های مختلف این اطلاعات، تأثیر آن‌ها بر فرآیندهای مدیریتی و چالش‌های موجود در استفاده مؤثر از آن‌ها در شهرداری‌های کلانشهرها می‌پردازد. هدف اصلی این تحقیق، شناسایی و تحلیل اهمیت اطلاعات مالی به منظور بهبود مدیریت درون‌سازمانی و ارتقاء کیفیت خدمات ارائه‌شده به شهروندان است. در نهایت، این مقاله به ارائه پیشنهادات عملی برای بهبود کیفیت اطلاعات مالی و استفاده مؤثر از آن‌ها در فرآیندهای مدیریتی شهرداری‌ها می‌پردازد.

شهرداری موسسه‌ای است عمومی و غیردولتی که در حدود وظایف و تکالیف محوله از سوی قانون‌گذار در محدوده شهر فعالیت می‌کند این سازمان مکلف به ارائه خدمات شهری و رفاهی در محدوده معین هست و با توجه به بودجه و برنامه‌های مصوب و قوانین و مقررات موضوعه زیر نظر شورای شهر و با هماهنگی و راهنمایی وزارت کشور امور مربوط به شهر را به عهده دارد. [۳]

امروزه تجهیز مدیریت به یک سیستم اطلاعاتی صحیح و مطمئن که توانایی مدیریت را در اتخاذ تصمیمات لازم در خصوص برنامه ریزی و سازماندهی و کنترل ارتقا میبخشد به یک ضرورت مهم تبدیل شده است این اطلاعات میتواند به کمک سیستم‌های گوناگون مورد پردازش و تجزیه و تحلیل قرار بگیرد و مدیریت را در امر شناسایی دقیق مشکل تعیین اهداف و ارزیابی آن کمک کند در این راستا دستیابی به اطلاعات کلیدی برای تصمیم‌گیری و ایجاد یک فرایند ساختار یافته برای کسب مستمر اطلاعات مالی مؤثرترین بخش از اقداماتی است که در تهیه صورت‌های مالی مدنظر قرار میگیرد.

[۵]

۱-۱- بیان مسئله

مدیریت درون‌سازمانی در شهرداری‌های کلانشهرها با چالش‌های متعددی مواجه است که یکی از مهم‌ترین آن‌ها عدم دسترسی به اطلاعات مالی دقیق و به‌روز است. شهرداری‌ها به عنوان نهادهای عمومی مسئول ارائه خدمات اساسی به شهروندان، نیازمند اطلاعات مالی شفاف و قابل اعتماد برای اتخاذ تصمیمات استراتژیک و عملیاتی هستند. با این حال،

بسیاری از شهرداری‌ها با مشکلاتی مانند عدم یکپارچگی داده‌ها، کمبود سیستم‌های اطلاعات مالی کارآمد و عدم آموزش کافی کارکنان در زمینه تحلیل اطلاعات مالی مواجه‌اند. [۷]

در این راستا، عدم وجود اطلاعات مالی دقیق می‌تواند منجر به تصمیم‌گیری‌های نادرست و ناکارآمدی در تخصیص منابع، برنامه‌ریزی پروژه‌ها و ارزیابی عملکرد شود. همچنین، در شرایطی که شهرداری‌ها تحت فشارهای مالی و اقتصادی قرار دارند، ناتوانی در تحلیل و مدیریت اطلاعات مالی می‌تواند به تشدید مشکلات مالی و کاهش کیفیت خدمات عمومی منجر گردد. علاوه بر این، در عصر اطلاعات، شفافیت و پاسخگویی به عنوان الزامات اساسی در مدیریت عمومی مطرح هستند. عدم ارائه اطلاعات مالی دقیق و به‌موقع می‌تواند به کاهش اعتماد عمومی به شهرداری‌ها و افزایش انتقادات از عملکرد آن‌ها منجر شود.

بنابراین، مسئله اصلی این مقاله عبارت است از: «چگونه می‌توان با بهبود کیفیت و دسترسی به اطلاعات مالی، مدیریت درون‌سازمانی در شهرداری‌های کلانشهرها را تقویت کرد و به بهبود خدمات عمومی و افزایش رضایت شهروندان کمک نمود؟» این مقاله به دنبال شناسایی راهکارها و استراتژی‌هایی است که می‌تواند به بهبود استفاده از اطلاعات مالی در فرآیندهای مدیریتی شهرداری‌ها کمک کنند و در نهایت به ارتقاء کارایی و اثربخشی آن‌ها منجر شوند.

اهمیت اطلاعات مالی تهیه شده و افشاشده توسط دولتهای مختلف و سازمانهای بخش دولتی و شهرداری‌ها در سالهای اخیر به دلیل بحران اقتصادی افزایش یافته است که نیازمند شفافیت بیشتری هست. کنترل داخلی به طور قابل توجهی برای تمام اقلام ارائه شده به تصمیم‌گیرندگان را از لحاظ منطبق بودن بر اساس قانون، پیگیری منظم بودن چرخه عملیات و کمک به بهبود کیفیت اطلاعات و اثربخشی مدیریت باهدف کمک به بحث در مورد رابطه بین کنترل داخلی و مفید بودن آن در تصمیم‌گیری و بهره‌مندی از اطلاعات بودجه و مالی بسیار مفید است. تصمیم‌گیرندگان داخلی اطلاعات مالی و بودجه را برای تصمیمگیری بسیار مفید میدانند و انتخاب نوع مناسبی از کنترل‌های داخلی برای بررسی و درک مفید بودن اطلاعات بسیار مهم است [۶]

۲- مبانی و پیشینه پژوهش

مبانی پژوهش در این مقاله به بررسی مفاهیم و نظریه‌های مرتبط با اطلاعات مالی و مدیریت درون‌سازمانی در شهرداری‌های کلانشهرها می‌پردازد. این مبانی شامل نظریه‌ها، مدل‌ها و مفاهیم کلیدی است که به تحلیل اهمیت اطلاعات مالی در فرآیندهای مدیریتی کمک می‌کند. در ادامه به برخی از این مبانی اشاره می‌شود:

۱. نظریه‌های مدیریت مالی:

نظریه تصمیم‌گیری: این نظریه بر اهمیت اطلاعات مالی در فرآیند تصمیم‌گیری تأکید دارد. اطلاعات مالی به مدیران کمک می‌کند تا گزینه‌های مختلف را تحلیل کرده و بهترین تصمیم را بر اساس داده‌های موجود اتخاذ کنند. نظریه شفافیت و پاسخگویی: این نظریه بر لزوم شفافیت در ارائه اطلاعات مالی و پاسخگویی به ذینفعان تأکید دارد. شفافیت اطلاعات مالی می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به شهرداری‌ها و بهبود روابط با شهروندان کمک کند.

۲. مدل‌های ارزیابی عملکرد:

مدل‌های Balanced Scorecard: این مدل به ارزیابی عملکرد سازمان‌ها از جنبه‌های مختلف، از جمله مالی، مشتری، فرآیندهای داخلی و یادگیری و رشد، می‌پردازد. اطلاعات مالی به عنوان یکی از جنبه‌های کلیدی در این مدل در نظر گرفته می‌شود. [۸]

مدل‌های KPI (شاخص‌های کلیدی عملکرد): این مدل‌ها به شناسایی و اندازه‌گیری شاخص‌های کلیدی عملکرد در شهرداری‌ها کمک می‌کند. اطلاعات مالی می‌تواند به عنوان یکی از شاخص‌های اصلی در ارزیابی عملکرد شهرداری‌ها مورد استفاده قرار گیرد.

۳. مفاهیم مدیریت درون سازمانی:

مدیریت منابع: این مفهوم به نحوه تخصیص و استفاده بهینه از منابع مالی، انسانی و فیزیکی در شهرداری‌ها اشاره دارد. اطلاعات مالی به مدیران کمک می‌کند تا منابع را به طور مؤثر مدیریت کنند. [۹]

برنامه‌ریزی و کنترل: اطلاعات مالی به عنوان ابزاری برای برنامه‌ریزی و کنترل در فرآیندهای مدیریتی شهرداری‌ها عمل می‌کند. این اطلاعات به مدیران امکان می‌دهد تا عملکرد واقعی را با برنامه‌های پیش‌بینی شده مقایسه کنند و انحرافات را شناسایی کنند.

۴. تأثیرات اقتصادی و اجتماعی:

تأثیرات اقتصادی: اطلاعات مالی به شهرداری‌ها کمک می‌کند تا تأثیرات اقتصادی تصمیمات خود را ارزیابی کنند و به بهبود وضعیت مالی خود بپردازند. در شرایط اقتصادی دشوار، این اطلاعات می‌تواند به مدیریت ریسک و پیش‌بینی روندهای آتی کمک کند. [۷]

تأثیرات اجتماعی: اطلاعات مالی می‌تواند به شهرداری‌ها کمک کند تا نیازهای اجتماعی شهروندان را شناسایی کرده و خدمات عمومی را بهبود بخشند. این اطلاعات می‌تواند به شفافیت و پاسخگویی در ارائه خدمات عمومی منجر شود.

۵. چالش‌ها و موانع:

چالش‌های اطلاعاتی: شناسایی چالش‌هایی که شهرداری‌ها در زمینه جمع‌آوری، تحلیل و استفاده از اطلاعات مالی با آن‌ها مواجه هستند، از جمله عدم یکپارچگی داده‌ها و کمبود سیستم‌های اطلاعات مالی کارآمد.

موانع فرهنگی و سازمانی: بررسی موانع فرهنگی و سازمانی که می‌تواند بر استفاده مؤثر از اطلاعات مالی تأثیر بگذارد، از جمله مقاومت در برابر تغییر و کمبود آموزش و توسعه مهارت‌ها.

مبانی پژوهش به تحلیل اهمیت اطلاعات مالی در مدیریت درون‌سازمانی در شهرداری‌های کلانشهرها کمک می‌کند و زمینه‌ساز ارائه راهکارهایی برای بهبود استفاده از این اطلاعات در فرآیندهای مدیریتی می‌باشد. این مبانی به شکل‌گیری چارچوب نظری و عملی پژوهش کمک کرده و به شناسایی چالش‌ها و فرصت‌های موجود در این حوزه می‌پردازد.

۲-۱- اطلاعات مالی

اطلاعات در عصر امروز به ویژه در دنیای تجارت حرف اول را می‌زند و کسی پیروز و سربلند از بازار رقابت خارج می‌شود که اطلاعات بیشتری داشته باشد. هر کسب و کار و تجارت برای آنکه بتواند در بازار موفق شود و رشد کند، نیاز به جمع‌آوری، حفظ و تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به بازار هدف و صنعت خود دارد. در بین تمامی این اطلاعات مهم برای رشد و موفقیت، اطلاعات مالی بیشترین اهمیت را برای کسب و کارها دارند؛ چرا که مهم‌ترین معیار برای اندازه‌گیری موفقیت یا عدم موفقیت یک شرکت در بازار، نمودارهای مالی آن است. سیستم اطلاعات مالی وظیفه جمع‌آوری داده‌های مالی را بر عهده دارد [۱۰]

سیستم‌های مالی با هدف ارائه اطلاعات و ارقام دقیق، استخراج داده‌های آماری مستند و پردازش آنها طراحی می‌شوند و به مدیران در اتخاذ تصمیمات مناسب با شرایط اقتصادی کمک می‌کند.

تجزیه و تحلیل داده های مالی ممکن است از طریق ارزیابی روند، تجزیه و تحلیل نسبت و مدل سازی برنامه ریزی مالی انجام شود و شامل مراحل زیر است:

نمودار شماره ۱: مراحل برنامه ریزی مالی

ماخذ: [۱۰]

۲-۱-۱- مزایای سیستم اطلاعات مدیریت مالی

۲-۱-۱-۱- فرآیند تصمیم گیری را سریعتر می کند

اطلاعات ارائه شده توسط سیستم اطلاعات مدیریت مالی دارای چند ویژگی مهم است: به موقع، قابل اعتماد، دقیق و قابل تایید است. این امر تصمیم گیری را بسیار آسان تر و سریع تر می کند زیرا فرآیند تنظیم اطلاعات مورد استفاده برای رسیدن به تصمیمات به سیستم برون سپاری شده است. به دلیل قابلیت های گزارشگری مالی سیستم اطلاعات مدیریت مالی، به مدیریت کسب و کار کمک می کند تا مزایا و معایب اقتصادی استراتژی های تجاری مختلفی را که در حال آزمایش هستند، ارزیابی کند. این امر باعث اطمینان بیشتر در اجرای استراتژی ها و تصمیمات تجاری می شود. [۱۲]

۲-۱-۱-۲- به برنامه ریزی کمک می کند

پیاده سازی یک سیستم FMIS ظرفیت شما را برای برنامه ریزی و پیش بینی افزایش می دهد. با این قابلیت، روند تخصیص منابع مالی بسیار مؤثرتر و اهداف تعیین شده واقعی تر می شوند. شما همیشه باید به توانایی های مالی خود اجازه دهید تا دامنه برنامه های شما را مشخص کند و بر اساس آن محدود شود. این ظرفیت برنامه ریزی واقع بینانه به شما امکان می دهد خیلی سریعتر به اهداف خود برسید.

۲-۱-۱-۳- کسب و کار را کارآمدتر می کند

با یک سیستم اطلاعات مدیریت مالی، کسب و کار شما فرصتی برای کارآمدتر شدن دارد. این سیستم تمام اطلاعات و کنترل مورد نیاز برای جلوگیری از سوء استفاده از منابع مالی کسب و کار را در اختیار شما قرار می دهد و در عین حال به شما توانایی کاهش خطرات احتمالی را می دهد که نمی توانید پیش بینی کنید. به دلیل قابلیت های گزارش دهی، یک سیستم اطلاعات مدیریت مالی همچنین به شما امکان می دهد از عملکرد گذشته برای اطلاع رسانی استراتژی های فعلی و همچنین آینده خود استفاده کنید.

۲-۱-۱-۴-به شما مزیت رقابتی می دهد

با یک سیستم اطلاعات مدیریت مالی، کسب و کار شما نسبت به سایر کسب و کارهایی که آن را ندارند مزیت رقابتی خواهد داشت. FMIS به سادگی راه دیگری برای استفاده از قدرت عظیم فناوری اطلاعات و ایجاد بهره وری بیشتر برای کسب و کار و رضایت بیشتر مشتری است. کسب و کار می تواند هر چیزی را که در حال انجام است به لحاظ مالی ببیند و به موقع پاسخ دهد تا همیشه یک قدم جلوتر از رقبای خود باقی بماند. [۱۱]

۲-۱-۱-۵-امکان ادغام را فراهم می کند

با یک سیستم اطلاعات مدیریت مالی، فرآیند یکپارچه سازی بسیار آسان تر می شود. عملکردها و منابع کسب و کار را می توان در یک سیستم واحد کنترل کرد. این کار پردازش تراکنش ها و انتقال اطلاعات مالی را آسان تر و سریع تر می کند. فعالیت های اضافی حذف می شوند و خدمات مشترک برای صرفه جویی در هزینه های عملیاتی متمرکز می شوند. نتیجه نهایی کسب و کار کارآمدتر با سود نهایی قوی تر است.

۲-۲-حسابداری شهرداری ها

حسابداری شهرداریها در مقام مقایسه با حسابداری بازرگانی جزئی از حسابداری دولتی میباشد و کلیه خصوصیات قائل شده در کتب و منابع مختلف حسابداری دولتی در مورد حسابداری شهرداریها نیز صادق است ولی حسابداری شهرداریها در مقایسه با حسابداری دولتی دارای ویژگی خاص میباشد.

۲-۲-۱-روش حسابداری

از نقطه نظر مبانی ثبت فعالیت های مالی روش حسابداری در شهرداریها روش نقدی خواهد بود «بدین معنی که درآمد از جمع اقلام وصول شده تا پایان سال مالی و نیز هزینه از جمع اقلام پرداخت شده تا پایان دوره عمل بودجه که ۱۵ اردیبهشت سال بعد میباشد تشکیل میشود. [۱۰] در مورد درآمد هائیکه عملابزرگ تشخیص و یا پیش آگهی صادر میشود یا دین مودی نسبت به آنها تحقق پیدا میکند حسابهای انتظامی تشکیل و در آنها ثبت میگردد تا اقلامی از درآمد های مذکور که در طول سال مالی به حیطه وصول درنیامده است عنداللزوم در پیش بینی درآمدهای بودجه سال بعد منظور شود.

در مورد هزینه های آن قسمت که در طول سال مالی تحقق یافته ولی پرداخت آن تا پایان دوره عمل بودجه صورت نگرفته است در حساب دیوان شهرداری منظور میگردد تا از محل اعتباراتی که در بودجه بعنوان پرداخت دیوان پایدارو به تصویب میرسد و پرداخت شود. جمع اقلام درآمدهای وصول نشده تا پایان سال مالی نسبت به هر یک از منابع درآمد و هزینه های تحقق یافته پرداخت نشده تا پایان دوره عمل بودجه باید در گزارش وضع مالی سالانه که همراه با تفریغ بودجه جهت رسیدگی و تصویب انجمن تسلیم میگردد درج و صورت های ریز اقلام مذکور زمینه گزارش فوق الذکر شود. [۱۲]

۲-۲-۲-روش نگهداری حساب

روش نگهداری حساب های شهرداری طبق ماده ۴۳ آئین نامه شهرداری باید مترادف یا دابل باشد. برای اینکه روش حسابداری شهرداریهای کشور متحد الشکل باشد تا تنظیم آمارهای سالانه از درآمد و هزینه ها و دارایی و بدهی شهرداریها و تجزیه تحلیل آنها را توسط وزارت کشور امکان پذیر سازد. کلیه شهرداریها باید سرفصل حساب های درآمد و هزینه و سایر حسابهای مربوط را بر اساس مقررات این دستورالعمل و سایر دستورالعمل های مالی شهرداریها که توسط وزارت کشور ابلاغ شده یا میشود تنظیم و از فرم های مقرر در این دستورالعمل استفاده نمایند.

۲-۲-۳- حساب اختصاصی

برای فعالیت هائیکه جنبه اختصاصی دارد «یعنی تمام یا قسمتی از هزینه های آن از محل درآمدهای حاصل از همان فعالیت یا برنامه و وظیفه تامین و پرداخت میشود یا درآمد خاص برای آن اختصاص داده میشود باید در هر مورد حساب های جداگانه تنظیم گردد». ملاک تشخیص فعالیت های اختصاصی در هر شهرداری بودجه شهرداری خواهد بود که برای هر یک از فعالیت های اختصاصی طبق دستورالعمل مربوط یک بودجه اختصاصی تنظیم و به تصویب میرسد. در مواردیکه شهرداری دارای فعالیت اختصاصی و حساب اختصاصی برای هر فعالیت باشد در استقراض از یک حساب برای استفاده در حساب دیگر باید مقررات ماده ۳۹ آئین شهرداریها رعایت شود. [۱۳]

۲-۲-۴- اهمیت گزارش های مالی شهرداری ها

ویژگی کیفی اطلاعات مندرج در گزارش های مالی با مقاصد عمومی ویژگی هایی هستند که موجب سودمندی اطلاعات برای ذینفعان و تحقق اهداف گزارشگری مالی، ارتقای سطح مسئولیت، تخصیص منابع و تصمیمات اقتصادی سیاسی و اجتماعی میگردد. ویژگی کیفی اولیه مانند مربوط بودن، قابل اتکا بودن، قابل فهم بودن، قابل مقایسه بودن، اطلاعات مالی موردپذیرش هیات فوق الذکر است. لذا میتوان چنین استنباط کرد که ویژگی های مذکور با لحاظ نمودن دو محدودیت اهمیت و بهای تمام شده به عنوان متعادل کننده ویژگی های کیفی اطلاعات مندرج در گزارش های مالی با شهرداری ها نیز مصداق داشته باشد. ویژگی کیفی باید بر تمامی اطلاعات مندرج در گزارشهای مالی با مقاصد عمومی شامل اطلاعات غیرمالی، اطلاعات مالی مربوط به آینده و مطالب توضیحی و یا گزارشهای تفسیری حاکم باشد. [۱۴]

۲-۳- پیشینه پژوهش

۲-۳-۱- پیشینه خارجی

ادوارد (۲۰۱۱) این مطالعه با عنوان "اثر کنترل داخلی بر روی کیفیت گزارش مالی و حسابرسی مالی در مدارس ابتدایی در بانگوگ اندونزی" بررسی شده است و هدف از مطالعه حاضر، بررسی کلی اجرای سیستم های کنترل داخلی مرتبط با کیفیت اطلاعات و گزارش مالی در مدارس ابتدایی در بانگوگ، اندونزی هست. در این مطالعه به تجزیه و تحلیل داده ها با ۷۶۸ نمونه پرداخته است و نتایج نشان میدهد محیط کنترل و فعالیتهای کنترل تأثیر قابل توجهی در کیفیت ارائه اطلاعات مالی، صورتهای مالی داشته است. کیفیت گزارشهای مالی تأثیر قابل توجهی بر کیفیت پاسخگویی مالی در مدارس ابتدایی این کشور دارد.

هاج برگ و همکاران (۲۰۱۲) این مطالعه با عنوان "یک روش لایبگری برای ارزیابی قانون ساز بنز اکسلی در سال ۰۱۱۰" هست. پژوهش نشان داد که وجود کنترل های داخلی موجب گزارشگری مالی قابل فهم، دقیق، صحیح میشود این امر برای سرمایه گذاران و استفاده کنندگان حیاتی است و اعتماد آنها را نسبت به گزارش های ارائه شده جلب میکند.

۲-۳-۱- پیشینه داخلی

عباس زاده، محمدی و محمدی (۱۳۹۱) این پژوهش با عنوان "ضرورت وجود کنترل داخلی در بخش عمومی" انجام شده است. طراحی و اجرای مطلوب کنترل های داخلی در بخش عمومی از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است. به همین دلیل مدیران بخشهای عمومی باید برای تأمین اطمینان نسبی از دستیابی به هدف های پیشینی شده، حسن اجرای فعالیتهای در کلیه زمینه ها، جلوگیری از هرگونه اختلاس تقلب و استفاده نادرست از منابع دارایی ها و تحقق مسئولیت پاسخگویی و حساب دهی نسبت به فعالیتهای انجام شده، به طراحی و اجرای سامانه کنترل فعالیت های داخلی مناسب بپردازند.

باقر نژاد (۱۳۹۵): این مقاله با عنوان "نقش صورت های مالی در تصمیم گیری استفاده کنندگان" انجام شده است. یکی از فرضیات مهم در فرآیند تصمیم گیری و بهبود اقتصادی، وجود اطلاعات باکیفیت است. تعداد قابل توجهی از این اطلاعات ناشی از سیستم اطلاعاتی حسابداری صورت های مالی است. صورت های مالی تصویر واقعی و عینی از وضعیت کسب و کار واقع بینانه از شرکت معین را ارائه میکند؛ به عبارت دیگر، حسابرسی صورت های مالی وقتی قابل درک است که توسط آن به دقت تأکید شود. در زمینه توجه به صورتهای مالی به عنوان تابعی برای تصمیم گیری مهم هست که استفاده کنندگان مختلف باید بدانند که چگونه به خواندن این اظهارات تأکید شده است.

۳- بحث و نتیجه گیری

اطلاعات مالی به عنوان مهمترین محصول فرایند حسابداری که تحت نظارت و پرورش استانداردهای حسابداری به وجود می آید، نقش مهمی در هدایت تصمیمگیری استفاده کنندگان از این اطلاعات دارد. صورت های مالی و گزارشهای ارائه شده از طرف بنگاه ها از طریق رعایت استانداردهای حسابداری و با استفاده از رویه های توصیه شده با مسئولیت هیئت مدیره تهیه میگردد،

صورت های مالی دلالت داشته باشد. حسابرسان مستقل (به عنوان ناظر خارج از بنگاه) که امکان افشای انحرافات بااهمیت را در گزارش حسابرسی فراهم میکنند نقش مهمی در بهبود سودمندی اطلاعات مالی دارند؛ اما مهمتر از نظارت خارجی (حسابرس مستقل)، حسابرسی داخلی و کنترل های داخلی به وجود آمده در بنگاه است که میتواند بر بهبود تهیه اطلاعات، بهنگام بودن آن، توانایی پیش بینی کنندگی و همچنین عاری از تحریف بودن اطلاعات اثرگذار باشد و از این طریق سودمندی اطلاعات برای اتخاذ تصمیم بر مبنای آن را ارتقاء دهد اطلاعات مالی در سازمانها به عنوان یکی از ارکان اساسی مدیریت و تصمیم گیری به شمار می آید. اهمیت این اطلاعات به دلایل زیر قابل توجه است:

۱. پشتیبانی از تصمیم گیری: اطلاعات مالی به مدیران کمک می کند تا تصمیمات آگاهانه و مبتنی بر داده ها اتخاذ کنند. این اطلاعات شامل بودجه بندی، پیش بینی درآمد و هزینه ها و تحلیل های مالی است که به مدیران امکان می دهد تا بهترین گزینه ها را برای آینده سازمان انتخاب کنند.

۲. برنامه ریزی و کنترل: اطلاعات مالی به سازمان ها کمک می کند تا برنامه ریزی های مالی دقیق تری داشته باشند و عملکرد واقعی را با برنامه های پیش بینی شده مقایسه کنند. این مقایسه به شناسایی انحرافات و اتخاذ تدابیر اصلاحی کمک می کند.

۳. ارزیابی عملکرد: با استفاده از اطلاعات مالی، سازمان ها می توانند عملکرد خود را در دوره های مختلف ارزیابی کنند. این ارزیابی می تواند به شناسایی نقاط قوت و ضعف کمک کند و زمینه ساز بهبود مستمر باشد.

۴. جذب سرمایه گذاران و تأمین مالی: اطلاعات مالی شفاف و دقیق به جذب سرمایه گذاران و تأمین مالی از منابع مختلف کمک می کند. سرمایه گذاران و اعتباردهندگان به دنبال اطلاعات مالی معتبر هستند تا ریسک سرمایه گذاری خود را ارزیابی کنند.

۵. شفافیت و پاسخگویی: ارائه اطلاعات مالی دقیق و به موقع به ذینفعان، از جمله سهام داران، مشتریان و کارکنان، به افزایش شفافیت و پاسخگویی در سازمان کمک می کند. این شفافیت می تواند به تقویت اعتبار سازمان منجر شود.

۶. مدیریت ریسک: اطلاعات مالی به شناسایی و ارزیابی ریسک های مالی کمک می کند. سازمان ها می توانند با استفاده از این اطلاعات، استراتژی های مناسبی برای مدیریت ریسک های مالی و اقتصادی تدوین کنند.

۷. تحلیل بازار و رقبا: اطلاعات مالی به سازمان‌ها این امکان را می‌دهد که بازار و رقبا را تحلیل کنند. این تحلیل می‌تواند به شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در بازار کمک کند و به سازمان‌ها اجازه دهد تا استراتژی‌های بهتری برای رقابت اتخاذ کنند.

۸. پیش‌بینی و برنامه‌ریزی مالی: اطلاعات مالی پایه‌ای برای پیش‌بینی روندهای آتی و برنامه‌ریزی مالی است. سازمان‌ها می‌توانند با استفاده از داده‌های مالی گذشته، پیش‌بینی‌های دقیقی برای آینده انجام دهند.

۹. اطلاع‌رسانی به ذینفعان: اطلاعات مالی به عنوان ابزاری برای اطلاع‌رسانی به ذینفعان مختلف، از جمله دولت، مشتریان و کارکنان، عمل می‌کند. این اطلاعات می‌تواند به بهبود روابط و ایجاد اعتماد میان ذینفعان کمک کند.

۱۰. توسعه استراتژی‌های کسب‌وکار: اطلاعات مالی به مدیران کمک می‌کند تا استراتژی‌های کسب‌وکار را توسعه دهند و به ارزیابی تأثیر این استراتژی‌ها بر عملکرد مالی سازمان بپردازند.

در مجموع، اطلاعات مالی در سازمان‌ها به عنوان ابزاری کلیدی برای مدیریت، تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی عمل می‌کند. بهره‌گیری مؤثر از این اطلاعات می‌تواند به بهبود کارایی، شفافیت و موفقیت سازمان‌ها کمک کند.

در زیر، اهمیت اطلاعات مالی به منظور مدیریت در ادارات شهرداری‌ها به صورت جدول ارائه شده است:

جدول شماره ۱: اهمیت اطلاعات مالی به منظور مدیریت در ادارات شهرداری‌ها

توضیحات	اهمیت اطلاعات مالی
کمک به مدیران در اتخاذ تصمیمات آگاهانه و مبتنی بر داده‌ها.	پشتیبانی از تصمیم‌گیری
امکان برنامه‌ریزی مالی دقیق و مقایسه عملکرد واقعی با برنامه‌های پیش‌بینی شده.	برنامه‌ریزی و کنترل
ارزیابی عملکرد مالی شهرداری و شناسایی نقاط قوت و ضعف.	ارزیابی عملکرد
فراهم کردن اطلاعات مالی شفاف برای جذب سرمایه‌گذاران و تأمین مالی از منابع مختلف.	جذب سرمایه‌گذاران و تأمین مالی
افزایش شفافیت و پاسخگویی به ذینفعان و تقویت اعتبار شهرداری.	شفافیت و پاسخگویی
شناسایی و ارزیابی ریسک‌های مالی و تدوین استراتژی‌های مناسب برای مدیریت آن‌ها.	مدیریت ریسک
تحلیل نیازهای اجتماعی و شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در بازار.	تحلیل بازار و نیازهای اجتماعی
امکان پیش‌بینی روندهای آتی و برنامه‌ریزی مالی بر اساس داده‌های گذشته.	پیش‌بینی و برنامه‌ریزی مالی
ارائه اطلاعات مالی به ذینفعان مختلف و بهبود روابط و اعتماد میان آن‌ها.	اطلاع‌رسانی به ذینفعان
کمک به توسعه استراتژی‌های کسب‌وکار و ارزیابی تأثیر آن‌ها بر عملکرد مالی شهرداری.	توسعه استراتژی‌های کسب‌وکار

ماخذ: (نگارنده)

در ادامه، پنج پیشنهاد پژوهش برای بررسی اهمیت اطلاعات مالی به منظور مدیریت درون سازمانی در شهرداری‌ها ارائه شده است:

۱. توسعه سیستم‌های اطلاعات مالی یکپارچه:

شهرداری‌ها باید به توسعه و پیاده‌سازی سیستم‌های اطلاعات مالی یکپارچه و کارآمد بپردازند تا امکان جمع‌آوری، تحلیل و گزارش‌دهی اطلاعات مالی به‌طور دقیق و به‌موقع فراهم شود. این سیستم‌ها می‌توانند به بهبود شفافیت و کاهش خطاهای انسانی کمک کنند.

۲. آموزش و توانمندسازی کارکنان:

برگزاری دوره‌های آموزشی برای کارکنان شهرداری در زمینه تحلیل اطلاعات مالی و استفاده مؤثر از آن‌ها می‌تواند به افزایش توانمندی‌های آن‌ها و بهبود کیفیت تصمیم‌گیری‌های مالی منجر شود. این آموزش‌ها باید شامل مباحث مربوط به نرم‌افزارها و ابزارهای مالی نیز باشد.

۳. توسعه شاخص‌های کلیدی عملکرد (KPI):

شهرداری‌ها باید شاخص‌های کلیدی عملکرد (KPI) مرتبط با اطلاعات مالی را توسعه دهند و به کارگیری آن‌ها را در فرآیندهای مدیریتی خود جدی بگیرند. این شاخص‌ها می‌توانند به ارزیابی دقیق‌تر عملکرد مالی و شناسایی نقاط ضعف و قوت کمک کنند.

۴. تقویت شفافیت و پاسخگویی:

شهرداری‌ها باید سیاست‌های شفافیت و پاسخگویی را تقویت کنند و اطلاعات مالی را به‌طور منظم و به‌صورت عمومی منتشر کنند. این اقدام می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی و بهبود روابط با شهروندان و سایر ذینفعان کمک کند.

انجام پژوهش‌های دوره‌ای برای شناسایی چالش‌ها و موانع موجود در استفاده مؤثر از اطلاعات مالی در مدیریت درون‌سازمانی شهرداری‌ها ضروری است. این پژوهش‌ها می‌توانند به شناسایی نقاط ضعف موجود و ارائه راهکارهای عملی برای بهبود فرآیندهای مالی کمک کنند.

این پیشنهادات می‌توانند به بهبود مدیریت درون‌سازمانی شهرداری‌ها و ارتقاء کیفیت خدمات عمومی منجر شوند و در نهایت به افزایش رضایت شهروندان کمک کنند.

منابع و مآخذ

۱. بهرامی، پور هنگ؛ بهرامی، بهناز. ۱۳۹۸ اصول حسابداری و حسابرسی شهرداری و کاربرد حساب‌های مستقل در شهرداری‌های ایران. سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور موسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی و مطبوعاتی.
۲. بهرامی، سمیه؛ موسی نژاد، سامان. ۱۳۹۷ نقش اطلاعات حسابداری در تصمیم‌گیری مدیران و بهبود اقتصاد کشور. همایش منطقه‌ای مباحث نوین در حسابداری.
۳. مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران. ۱۳۹۴ مفاهیم بنیادی حسابداری و گزارشگری مالی شهرداری‌ها.
۴. جهانبین، رضا. ۱۴۰۱ مدیریت منابع مالی و راهکارهای افزایش درآمد شهرداری‌ها. همایش ملی شناسایی و تبیین راهکارهای تحقق جهاد اقتصادی در شهرداری‌ها، شیراز، شهرداری شیراز.
۵. حساس یگانه، یحیی؛ تقی نتاج ملک شاه، غلامحسن. ۱۴۰۱ رابطه گزارش کنترل داخلی با تصمیم‌گیری استفاده کنندگان. فصلنامه مطالعات حسابداری، شماره ۷۴، ۷۹۱.
۶. حصارکی، مریم؛ پور زمانی، زهرا. ۱۳۹۸ بررسی قابلیت تشخیص و شناسایی و گزارشگری درآمدهای شهرداری تهران با استفاده از مبنای تعهدی تعدیل شده. پایاننامه کارشناسی ارشد.
۷. زارعی، محسن؛ عبدی، سعید. (۱۳۹۳). کنترل داخلی و مشکلات آن در بخش دولتی. مجله دانش حسابداری، شماره ۳۹.

9. Buylen, B. and Christiaens, J. (2013). "Politics by Numbers? An Exploration of Councillors' Apparent Use of Financial Information During the Budget Discussion in Flemish Municipal Councils", Working Paper Series Faculty of Economics and Business Administration. <http://hdl.handle.net/1854/LU-4084221>
10. Carvalho, J; Fernandes, M. J. and Teixeira, A. (2006). POCAL Comentado, Lisboa, Editora Rei dos Livros
11. Kober, R.; Lee, J. and Ng, J. (2010), "Mind your Accruals: Perceived Usefulness of Financial Information in the Australian Public Sector under Different Accounting Systems", Financial Accountability and Management, Vol. 26, No 3, pp. 267-298.
12. Olson, J.; Humphrey, C. and Guthrie, J. (2001), "Caught in an Evaluatory Trap: a Dilemma for Public Services under NPFM", European Accounting Review, Vol, 10, No 3, pp. 505-522.
13. Ogneva M., K. R. Subramanya, K. (2007). Raghunandan, Internal Control Weakness and Cost of Equity: Evidence From Sox Section 404 Disclosures, Accounting Review, Vol. 82. 1255-1297.
14. Reginato, E.; Nonnis, C. and Pavan, A. (2011). "Modern Public Internal Control Systems and Accountability in Health Care Organizations", Economia Aziendale Online, Vol. 2, No 4, pp. 381-396.
15. Jones, M. (2008). "Internal Control, Accountability and Corporate Governance, Medieval and modern Britain compared", Accounting, Auditing and Accountability Journal, Vol. 21, No 7, pp. 1052-1075.

Investigating the importance of financial information for internal management in metropolitan municipalities

Mohammadreza Moghadam¹
Soad Ramezani^{*2}

Abstract

Efficient internal management in metropolitan municipalities requires access to accurate, up-to-date and reliable financial information. This article examines the importance of financial information in management processes and macro decisions in municipalities. Financial information as a key tool plays a significant role in planning, controlling and evaluating the financial performance of municipalities. In order to increase efficiency and effectiveness, financial statements containing accurate, useful and timely information are needed. Considering the economic and social complexities of metropolises, it is necessary to use financial information as a basis for analyzing the financial situation and identifying opportunities and threats. This article examines the types of financial information used in municipalities, including budgets, financial statements, and financial reports, and their impact on improving management processes. The results of this research show that financial information not only helps managers to make informed decisions, but can also lead to increased transparency and accountability in municipalities. Also, this research identifies challenges and obstacles in the effective use of financial information in internal management and offers suggestions to improve these processes. Finally, this article emphasizes that improving the quality of financial information and their optimal use can help strengthen internal management and improve the efficiency and effectiveness of metropolitan municipalities. Also, the research results show that the importance of this information is significant for the following reasons: decision support, planning and control, performance evaluation, attracting investors and financing, transparency and accountability, risk management, market and competitor analysis, financial forecasting and planning, and information. It is effective for the beneficiaries.

Keywords

Financial information, decision making, municipalities, accounting.

1. PhD student in accounting, Zahedan municipality. (m.moghadam701@gmail.com)

2. Doctoral student of financial management, Zahedan municipality. (Soadranezani@yahoo.com)